[illegible]

Finlan 1584 N. 1

admittere sepulturam permittere in loci[s] alio aut usurarios permittere scienter in cimiterio. Nullus manifestorum usurariorum testamentis intersit aut eos ad confessionem admittat sive ipsos absolvat nisi de usuris satisfecerint vel de satisfaciendo pro suarum viribus facultatum prestent ut premittitur ydoneam cautionem. Testamenta quoque manifestorum usurariorum aliter facta non valeant sed sint irrita ipso iure. Bon. viii.

De excessibus prelatorum. R[ubrica]

Cum predicatores minores et alii religiosi mendicantes in civitatibus castris villis aut locis aliis ad habitandum domos vel loca de novo suscipiunt seu olim suscepta dimittunt se ab ibidem ad alia transferentes diversa scandala que provenerant et frequentes clamores ad sedem apostolicam perferentes. Nos hec providere volentes de cetero prohibemus ne deinceps aliqui vel aliquis de predictis quibuscumque etiam privilegiis muniti existant quorum tenorem et continentias presentibus haberi volumus pro insertis in aliqua civitate castro villa seu loco quocumque alio

Anders Nielsons

ad habitandum domos vel loca quecumque de novo recipere seu hactenus recepta mutare vel ea nomine cuiusvis permutacionis donacionis aut cuiusvis alienacionis titulo quomodolibet in alios transferre presumant absque sedis apostolice licentia speciali plenam et expressam faciente de prohibicione huiusmodi mencionem. Si secus egerint irritum decernentes. Ceterum presentis constitutionis heremitas qui vitam ducunt heremiticam seu solitariam eligendam quique de maiorum suorum licentia cellas mansiones seu habitaciones degunt in heremis sive locis ubi non sit dominium habitacionis de premissis possint acquirere que minime non intelligimus includendos (?). Innoc. iiii.

De privilegiis

Volentes libertatem quam nonnullis apostolica sedes privilegio exemptionis indulsit sic integram observari ut et illam alii non infringant et ipsi eius limites non excedant declarando distinguimus ut quamvis sic exempti gaudeant libertate non tamen ratione delicti sui contractus aut

[illegible]

BIBL. UNIV. HEL. Mscr. A.S.

[illegible]

rei de qua contra ipsos agi rite possit coram locorum ordinariis conveniri. Et illi quo ad hoc suam in ipsos iurisdictionem prout ius exigit exercere.

Quicunque gaudent omnino [?] in his immo de libertatis non utique quod nec coram ordinariis ipsis dummodo sint in loco exempto conveniri delictum vel contractum in quo illis iure ipso consistant conveniri possunt aliquatenus sed istis in ordinariis [?] per territorium locorum diocesani. Si non deliquerint vel contraxerint aut res ipsa consistat illic conveniantur remittendi ergo illuc vel ipsis ut illic respondeant [?] gerendi habeant aliquem procuratorem sanius [?] iudicatis casibus aliis in quibus iurisdictionem eorum episcopus [?] esse canonicam praeripiunt inhibitionem et id ipsum decernimus eos illos quibus ut non nisi sub uno certo iudice teneantur de se conquerentibus sedis apostolicae privilegio est concessum. ¶ In eos autem quibus nec interdicti suspendendi vel excommunicandi a quorumvis iure [?] aut a sede apostolica est indultum sicut est religiosis quam pluribus in quibus privilegiis continetur ne quisquam extra [?] dictam communem monasteriorum suorum [?] per illam [?] in illo loco interdicti suspendendi vel excommunicandi praesumat huius ordinarii sunt iure [?] quantum ad ista verum illi sunt penitus exempti non possunt non forsan ipsa monasteria monasteriorum suorum [?] ordinariis ipsis subiecti vel [?] gravant eorum regimini vel in eis

tam quam praeterea ipsorum locorum intra [?] residere [?] sunt destinati dum tamen libere possint ad eadem monasteria reverti ac tam illorum quam ipsorum [?] intra [?] reputantur cum non sit inconveniens aliquem sic utrobique locum habere [?] tamen unum alterum [?] esse monasterio vel ab ipso noscatur dependere [?] non tamen cor [?] [?] ordinarii [?] in ipsis [?] in quo ad praemissa quamdiu morantur in ut licite uti possint. T[itulus]

Cum de diversis mundi partibus multi confluant ad sedem apostolicam quasi communem. Nos ad communem tam ipsorum quam aliorum omnium commodum et profectum pia sollicitudine intendentes ut sit eis mora huiusmodi fructuosa providimus quod ibidem in curia regatur et vigeat studium divinum et humanum canonicum videlicet et civile. Volumus et statuimus ut studentes in scholis ibidem [?] perpetuis sedis eiusdem [?] omnibus privilegiis libertatibus et immunitatibus gaudeant quibus gaudent studentes in scholis ubi generale regitur studium ac recipiant integre proventus suos sicut [?] sicut illi. Alex[ander] III[I]

Alii quos apostolica sedes in ecclesiis [?] in his [?] privilegii [?] in speciali privilegio insigniunt in ecclesiis quas [?] pleno iure [?] in eis divina officia celebrare possunt missarum sollempnia et vespertinas ac matutinas vel diurnas sollempnes laudes

[illegible]

quis sit auctor sponte. ff. l. c. de act. et obli. negantur. sed illa loquitur in ciuilibus. sed hic de criminalibus. xv. q. viii. c. h. So. regula est q. multi de ciuis delatur non tenetur in carcere. ff. de custo. re. l. i. vbi si est crimi graue et est suspicio non leuis secus sic loc. Inc. ff. de custo. reor. diuus. l. preceo. morbi. Innocen.

nisi fiat per se secreto. et in hoc tangit ordo iudicii. et illa fiat presso et tunc est vel inquisitori secretarius. Sed pena eorum quia et sciri reuelacione incurrunt iudice propter ne reuelent. ... quod est inquisitori. vel est si non possit si intra ad id in ... leo die tenentur a huius cessantibus fiat per tiet publica ...

[illegible]

dnor prefatorum vel rectorum districtui
ducant vel duci faciant sine mora
vbi per ipsos catholicos a prefatis episcopis
seu inquisitoribus vel eorum altero depu
tatos sub arta et diligenti custodia
teneantur donec eorum negotium per iudi
cium ecclesie terminetur ac iter latam a dio
cesano episcopo vel inquisitore seu inqui
sitoribus condempnatos prefati presta
tes domini temporales seu rectores vel
eorum officiales seu nuncii sibi relic
tos statim recipere teneantur indi
late animaduersione debita punien
dos non obstantibus appellationibus seu
proclamationibus predictorum nequitie fi
liorum cum tam ex ordinatione predecessorum
nostrorum quam secundum legem imperialem appellationis
et proclamationis beneficium expresse sit
hereticis credentibus ac eorum receptatoribus
fautoribus et defensoribus in
terdictum. ¶ Prohibemus quoque districtius
prefatis dominis temporalibus rectori
bus eorumque officialibus supradictis ne ip
si de hoc crimine cum mere sit ecclesiasti
cum quomodolibet cognoscant vel iudicent aut cap
tos pro eodem crimine absque diocesani
episcopi seu inquisitoris aut saltem
alterius eorum licentia seu mandato
a captione et carcere liberent aut execu
tionem pro huiusmodi crimine sibi a diocesano
vel inquisitoribus seu inquisitore
iniunctam pretermittere presumant vel quod ad eos
non spectat officium facere seu ad imple
re detrectent vel aliter diocesani vel inqui
sitoris sententiam seu processum
directe vel indirecte impedire presu
mant. ¶ Si quis vero de predictis
potestatibus dominis temporalibus recto
ribus vel eorum officialibus seu balliuis
contra predicta fecerit aut prefato fidei ne

gotio se reddiderit diocesano episcopo
vel inquisitoribus inobedientem vel
se opponere forte presumpserit vel
ipsum aliquatenus impedire vel
et qui sciens in predictis dederit au
xilium consilium vel fauorem ex
communicationis se nouerit innodatione per
cussum quam si per annum animo susti
nuerit pertinaci ex tunc velut he
reticus condempnetur. Item.

Cum secundum leges ciuiles ne
propter ... natura ...
et intestatus nuptias ...
heres eo ipso sui coniugis rerum
prout in illis plenius lege continetur
transgrediens et prefatum parentibus
suis non consentientibus nuptori
bus nuptias eligens bona omnia
que per legem sibi obuenirent a
nuptore ac aliis consortibus impu
bus ipso iure amittat etque ea
sibi deffertur in fiscum ac in il
licitis speciebus transiliens aut re
nuentibus professionem omni
modam ... et iure ... ipso
puniendus ...
... ac ...
... delinquit ipso iure de bonorum
... consilio decreuimus confiscanda.

¶ Confiscationis tamen huiusmodi executionem vel
... ipsorum ... per prin
cipes aut alios dominos temporales
... declaratione
... per episcopum loci vel alium personam
... sententiam
super eodem crimine fuit promulgata.

Statutum ... eiusdem
fe. ic. inno. alex. et demen
tis ... quibusdam

[illegible]

... et cetera. ... super dictis constitutionibus ... mittimus ... crimine permanente ...
...
Statutum. ... Item primo ... et indigo ... inquisitionis de plano sine aduocatorum et iudiciorum strepitu et figura procedatur ...

dicit venerabilis ... et illa ... figura ... tolli ...
...

[illegible]

declaratis et additis recensentes concedimus quod in inquisitionis heretice pravitatis negotio procedi possit simpliciter et de plano et absque advocatorum ac iudiciorum strepitu et figura. Inhibemus tamen quod si accusatoribus vel testibus in causa heresis intervenientibus seu deponentibus propter potentiam personarum contra quas inquiritur videat episcopus vel inquisitores grave periculum imminere si contingat fieri publicationem nominum eorundem ipsorum nomina exprimantur non publice sed secrete coram diocesano episcopo vel eo absente ipsius vicario quem inquisitores producunt. Quem vero producit episcopus coram inquisitoribus si haberi possit et nichilominus copia eorundem ac nominum suorum episcopus sive inquisitores presentibus aliquibus aliis personis providis et honestis ac iure peritis quos ad hec vocari et eis totum processum fieri [illegible] deliberandum est seriose manifestari ac integraliter explicari et de ipsorum consilio ad sententiam vel condempnationem procedi volumus exprimantur sique non obstante quod illis quos huiusmodi deposuerunt nomina eorum non fuerint publicata adhibeatur ad cognitionem iudicis instruendam plena fides depositionibus testium eorundem et ut eorundem accusatorum testium periculis efficacius occurratur et cautius in inquisitionis negotio procedatur presentis constitutionis auctoritate permittimus quod episcopus vel inquisitores secretum possint iniungere illis quibus ut premissum est processum huiusmodi explicabunt et in eos si archana consilii seu processus sibi secreto ab eisdem episcopo vel inquisitoribus patefacta preter ipsorum licentiam aliis patefecerint excommunicationis sententiam quam ex secreti violatione ipso facto incurrant sic

[illegible] expedire videbitur promulgare. Ceterum quod inquisitores episcopum vel episcopus inquisitores non excludant hac de causa si ipsi ex iudicio et de novo substitute sint ordinis districte precepto ad secretum huiusmodi teneantur. Cessante vero periculo supradicto accusatorum et testium nomina prout in aliis fit iudiciis publicentur. Ceterum in hiis omnibus precipimus tam episcopos quam inquisitores puram et providam intentionem habere ne ad accusatorum vel testium nomina supprimenda ubi est securitas periculum esse dicant nec in eorundem discrimine securitatem asserant ubi tale periculum imminet super hoc eorum conscientias onerantes. Alias vero constitutiones ordinationes et mandata predecessorum nostrorum super negotio heretice pravitatis concessa seu facta ad consulta [illegible] que constitutionibus supradictis presentibus non obviant in suo volumus robore permanere. Bonifacius VIII.

De scismaticis

Ad succidendos palmites pestiferos et nocivos qui ex iniqua radice domus de Columpna prodierunt necessarie iam nos iustitie dirigere gladium, succrescentes ad corruptelam et agri premere dignosci fructus, dudum quosdam Iacobum videlicet de Columpna et Petrum nepotem ipsius olim sancte Romane ecclesie cardinales et filios quondam Iohannis de Columpna fratris dicti Iacobi et patris Petri prefati, posteros et fautores et sequaces eorum in virtute altissimi exurgentes spiritualiter et temporaliter contra eos duximus procedendum. Consequenter dictis Iacobo et Petro descendentibus in profundum malorum et molientibus in scissionem tunice domini sacrosancte ecclesie unitatem et in gladium acuentibus linguas suas et perpetrantibus non tamen in illa blasphemia et scismatica

1557 N:20

V

[illegible]

De sententia excommunicationis

Cum medicinalis sit excommunicatio, non mortalis, disciplinans, non eradicans, dum tamen is in quem lata fuerit non contempnat: caute provideat iudex ecclesiasticus ut in ea ferenda ostendat se prosequi quod corrigentis est et medentis. Quisquis igitur excommunicat, excommunicationem in scriptis proferat et causam expresse conscribat propter quam excommunicatio proferatur. Exemplum vero huiusmodi scripture teneatur excommunicato tradere infra mensem post diem sententie, si fuerit requisitus. Super qua requisitione fieri volumus publicum instrumentum, vel litteras testimoniales confici sigillo autentico consignatas. Si quis autem iudicum huiusmodi constitutionis temerarius violator [illegible] per mensem unum ab ingressu ecclesie et divinis officiis noverit se suspensum. Superior vero ad quem recurritur sententiam ipsam summarie relaxans, latorem excommunicationis ad expensas et ad omne interesse condempnet, et alias puniat animadversione condigna, ut penis doceantur iudices quam grave sit excommunicationum sententias sine maturitate debita fulminare. Et hoc idem in suspensionis et interdicti sententiis volumus observari. Caveant autem ecclesiarum prelati et iudices universi ne predictam suspensionis penam incurrant. Quod si contigerit eos sic suspensos divina

[illegible]

Ex Bibl. Univ. Hels. Mscr.

1556

[illegible]

... deberent ... ter plus... in ... absolutio ... [illegible]

... ex p... posit ... in his ... et ... [illegible]

... tamen et plurib[us] tunc ... patebit de his absolutis ... [illegible] ... clam. ... c. ... tim. ... ff. ... z. ... seq. ... et ill ... plurib[us] ... is ... positis coram eo ... illa absolutio ... [illegible] ... in ... tunc est ... et ... absolutio ... [illegible] ... tunc ... et ob ... in ... absolutione ... referri possit ad ... et ad ... ut est ... relaxatio ... quod est ... no. S. de sep. ... [illegible]

... eo ... est commissum. ... [illegible] ... forma ... get ... c. ... de sep. ... l. c. principaliter ... [illegible] ... committi ... ordinaria ... delegatum. ... absolutio ... ordinario ... [illegible] ... delegato ... ordinario ... delegato qui ... [illegible]